

2022: az építkezések és a beruházások éve lesz Marosvásárhelyen

Jóváhagyták az idei költségvetést

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

Tegnap, egy órával a helyi tanács rendkívüli ülése előtt sajtótájékoztatót tartott a marosvásárhelyi tanács RMDSZ-frakciója az idei prioritásokat. Frunda Csege frakcióvezető kijelentette: míg a tavaly az volt a cél, hogy a hiányosságokat pótolják, idén „előbbre lehet

lépni”. „Az építkezések, a korszerűsítések és a beruházások éve lesz az idei” – jelentette ki.

Antalfi Imola

(Folytatás a 4. oldalon)

Román–spanyol konzorciummal?!

Kihírdették a Maroskece–Aranyosgyéres közötti autópályaszakasza újra kiírt versenytárgyalás győztesét, amely egy román és egy osztrák–német konzorciumot megelőzve nyerte el a hozzávetőleg 364 millió lej értékű uniós finanszírozású munkát. A kivitelezési szerződést azonban csak az óvások elbírálása után írhatják alá.

4.

A rendszeres szűrővizsgálat életet menthet

A melléganát a leggyakoribb daganattípus, és a második leggyakoribb elhalálozási ok a nőket érintő rákos megbetegedések sorában. Leginkább az 50-70 év közötti korosztályt érinti, de növekszik a felfedezett esetek száma a fiatalabbaknál is.

5.

A portréktól a személyre szabott ruhadarabokig

Portrékat, egyénre szabott ruhadarabokat, kiegészítőket és dísz tárgyakat készít a szászrégeni Fekete Ferenci Blanka, akinek a gyerekkorától nyúl a vissza a művészet iránti rajongása. Munkái iránt egyre nagyobb a kereslet, sokan lépik meg szeretteiket egy családi portréval, vagy éppen egy személyre szabott, egyedi, kézzel festett táskával.

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérelt japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Összecsirizelt mozaikpártok

Karácsonyi Zsigmond

Bedobta a törülközőt az egyik sértődött pártvezető, miután sikeresen a lejtőre lavírozta a román politikai életbe új szemlélet ígéretével beborbanó alakulatát. A másik, a történelmi hagyományait rég kukába sülyesztett jobbközép liberális párt pedig menesztési szándékú levitézlet, üstökös-karrierű vezérét. Valójában mi történhetett, hogy alig négy hónappal megválasztásuk után az új fiúknak menniük kell? Tavaly kora ősszel még tüzzel-vassal, a pártszakadás veszélyét is figyelmen kívül hagyva harcoltak, aminek gyakorlatilag fő nyertesei a szociáldemokraták voltak. Ajándékként kormányra kerültek. Semmivé vált a hárompárti jobbközép kormány által meghirdetett reformcsomag. Sok elemzőnek feltették azt a kérdést, hogy mindez előre látható volt-e? Egyértelműen igen. Mert ha jól megvizsgáljuk mind a liberális párt, mind a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) alkotóelemeit, látható, hogy távolról sem lehet egységről beszélni, mivel mindkét alakulat összefércelt tálakmány. Mozaikpártok. Különgözött ideológiákkal. Milyen liberális párt az, amelyben meghatározó erő képviselnek az egykori szakadár baloldaliak, és az Európai Parlamentben a néppártiak csoportjában tetszeleg? Vezéralakjai közt pedig olyan ultranacionalisták vannak, mint Rareș Bogdan? A napokban kiszivárgott hírek szerint a párt erős emberei menesztieni akarják elnöki funkciójából Florin Cîțu. Terveik szerint már akár az áprilisban tartandó rendkívüli kongresszuson ez megtörténhet. Van egy olyan elképzelés is, hogy

(Folytatás a 3. oldalon)

FEBRUÁR

10., csütörtök

A Nap kel
7 óra 34 perckor,
lenyugszik
17 óra 40 perckor.
Az év 41. napja,
hátravan 324 nap.

IDŐJÁRÁS

Változó idő

Hőmérséklet:
max. 8 °C
min. 0 °C

***Isten éltesse!**

Ma ELVIRA, holnap BERTOLD és MARIETTA napja. **BERTOLD:** germán eredetű, jelentése: pompával uralkodó. **MARIETTA:** a Mária olasz becézéséből alakult önálló névvé. Jelentése ismeretlen.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2022. február 9.

1 EUR	4,9459
1 USD	4,3233
100 HUF	1,4003
1 g ARANY	253,9364

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Marosszentkirályon a legtöbb a fertőzött

A Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatóság honlapján február 8-án, kedden közzétett adatok szerint öt Maros megyei településen 20 ezrelék fölé emelkedett a koronavírus-fertőzöttség aránya. A listavezető Marosszentkirály (27,25 ezrelék), majd Marosvásárhely (24,64), Koronka (23,23), Marosszentanna (21,81) és Jedd (20,42) következik. A megyében egyetlen község Kozmatelke, ahol nincs jelenleg koronavírus-fertőzött a közegészségügyi igazgatóság keddi adatai szerint.

Terápia szenvedélybetegeknek

A Bonus Pastor Alapítvány március 3-6. között négy napos terápiás programot szervez férfi és női szenvedélybetegeknek és hozzátartozóiknak Magyarózdán. A felvétel előzetes személyes beszélgetés alapján történik. Jelentkezni február 26-ig lehet Marosvásárhelyen, McAlister Magdolnánál a következő telefonszámon: 0742-653-331.

Hétfőig várják az árusokat

Február 25. – március 8. között tartják meg Marosvásárhelyen a márciuska- és nőnapot. A standoknak helyszínt igénylő árusok a Győzelem tér 3. szám alatt, a 15-ös teremben február 14-éig, hétfőig jelentkezhetnek. Az iratokat a biroul.unic@tirgumures.ro címre online is be lehet nyújtani. A helyszíneket február 18-án 13 órától sorsolják ki a Művész moziban, a Rózsák tere 35–37. szám alatt. A márciuska és virág értékesítésére javasolt helyszínek, valamint a szükséges iratok jegyzéke a www.tirgumures.ro honlapon, illetve a Közterület-kezelő Közszolgálat Kós Károly utca 1/B szám alatti székhelyén tanulmányozható.

Termelők vására

Február 10-én, csütörtökön (ma) kezdődik és 13-áig, vasárnapig tart Marosvásárhely főterén a termelők és kézművesek hagyományos vására, amely naponta 10 és 20 óra között látogatható. A vásárlók ékszerek, natúr kozmetikumok, szappanok, élelmiszertermékek, méz, sütemények, szörpök, házi kenyér, édesség és különféle italok gazdag kínálatából válogathatnak.

Lövedék az építőtelepen

Február 7-én, hétfőn egy 82 milliméter kaliberű lövedéket találtak egy nyáradszeredai építőtelepen. A Maros megyei katasztrófavédelmi felügyelőség csapata elszállította és biztonságba helyezte a lövedéket, amit az elkövetőkben megsemmisítettek.

Hír szerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Mihail Sebastian: Vakációsi

Ma esti premier a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban

Új bemutatóval jelentkezik ma este a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Liviu Rebreanu Társulata: február 10-én, csütörtökön 18 órától a Vakációsi című előadás premierjére kerül sor a színház nagytermében.

A Vakációsi, felejtősi vagy boldogságosi – ahogy a mű főszereplője nevezi – a lélek finom humorral fűszerezett játéka, mely magányról, boldogságról és szerelemről mesél egy, a társadalom és a hétköznapok monotóniájától védett, zavartalan, egyéni létben.

A civilizációtól elzárt hegyi vendégház személyes, ugyanakkor kollektív univerzumot építő álmodozó szereplők boldogságkeresésének tökéletes helyévé válik – írják a produkcióról az alkotók.

A darab rendezője Nicolas Cristache, díszlettervezője Bogdan Spătaru, a light designer Daniel Klinger. A szereposztás tagjai: Dan Rădulescu – Bogoiu úr; Radu Anastas – Ștefan Valeriu; Dana Pancu – Madame Vintilă, Liviu Pancu – Az őrnagy, Ale Țifrea – Corina; Cosmin Ghibănescu – Jeff; Larisa Dobrin – Agnes; Ștefan Mura – Egy szerelő; Ion Vântu – Egy utas; Bianca Fărcaș – A felesége.

Mihail Sebastian Vakációsi című színművének marosvásárhelyi magyar

nyelvű bemutatójára első alkalommal 1986. december 12-én került sor Kovács Ferenc fordításában. Az akkori előadás rendezője Dan Alecsandrescu, jelmez- és díszlettervezője Alexandru Ursu, ügyelője Berekméri Anikó, a sűgő pedig Szabó Éva volt. A nyolcvanas évekbeli szereposztás tagjai: Lohinszky Loránd (Bogoiu úr), Boér Ferenc (Ștefan Valeriu), Székely M. Éva (Madame Vintilă), Tarr László (Az őrnagy), Ádám Erzsébet/Bálint Márta (Corina), Buzogány Béla (Jeff), Debreczeni Gabi (Agnes), Réthy Árpád (A szerelő), Kárp György (Egy utas) és Biluska Annamária (Az utas felesége).

Az idei premiert követő előadásra február 17-én este 6 órától kerül sor a

Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Nagytermében. Az előadás 14 éven felülieknek ajánlott, és magyar nyelvű felirattal követhető.

A hatályban lévő járványügyi rendelet értelmében a nézők az előadások teljes ideje alatt kötelesek maszkot viselni, illetve csak a kijelölt székeket foglalhatják el, betartva az előírt távolságot.

Jegyek és bérletek válthatók a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház nagytermi jegypénztáránál (nyitvatartás hétfőtől péntekig 9 és 18 óra között, a kistermi előadások esetén 18.30-ig, tel. 0365-806-865), hétfélig előadások esetében a helyszínen előadás előtt két órával.

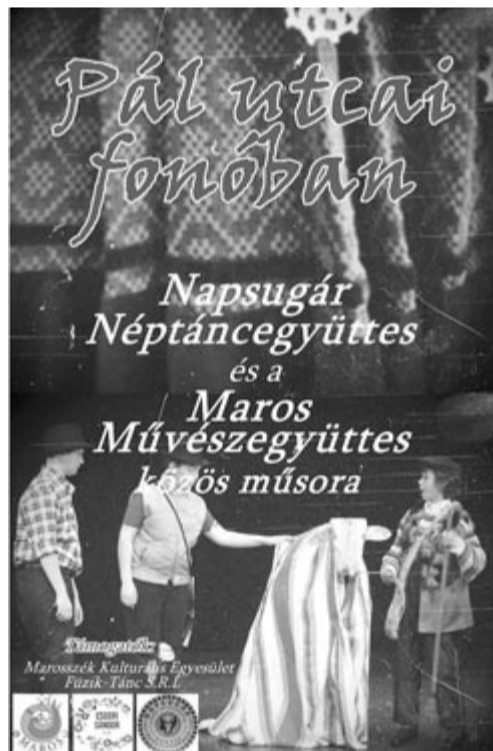
(Knb.)

Kultúrcsepp – az Erdély TV-ben

Az igazságot kereső, a „lenni vagy nem lenni” súlyos kétségei közt őrlődő Hamlet figuráját formálja meg Vecsei H. Miklós a Kolozsvári Állami Magyar Színházban, Tompa Gábor rendezésében. A Budapesten élő színművész Erdélyt is otthonának tekinti, gyermekkorának nyarait Gyimesfelsőlokon töltötte, négy nagyszülője is Erdélyhez köti. A színész, rendező szövegkönyveket és versesköteteket ír, közben elindította az egyik legsikeresebb, olvasást népszerűsítő akciót Magyarországon, a Poketet. Vele beszélgetnek a műsorban a csendekről, a hitről, a színész felelősségéről és természetesen Hamletről. Követhető a műsor csütörtökön este 9 órától az Erdély TV képernyőjén és YouTube-csatornáján.

Pál utcai fonóban

A Napsugár néptáncgyűttes és a Maros Művészegyüttes Pál utcai fonóban című előadását mutatják be február 18-án, szombaton 17 órakor, majd 19-én, vasárnap 10 órakor a kövesdombi színházban. Az előadás a farsang idején, hosszú téli esték székelyföldi mulatozásai nyújt betekintést, Korond, Pálpataka, Sófalva, Nyáradselye, Szászcsovás, illetve a Székely Mezőség táncait vonultatva fel. Meghívott: Gyepesi László. A műsort rendezte Füzesi Albert, zenél a Maros Művészegyüttes zenekara. Jegyek a helyszínen kaphatók, de előzetes helyfoglalás szükséges a 0757-059-594-es telefonszámon. Belépésnél a védettségi igazolás felmutatása szükséges. (nszi)

RENDEZVÉNY

Dr. Veress Albert könyvbemutatója

A Studium Prospero Alapítvány és a Marosvásárhely–Zalaezség Baráti Egyesület szervezésében dr. Veress Albert Emlékeim mozaikja – Töprengő elme című könyvének bemutatójára kerül sor február 15-én, kedden 17 órai kezdettel a marosvásárhelyi, Bolyai tér 15. szám alatti Studium Hub látványkávészóban. A kötetet Nagy Miklós Kund író, újságíró, szerkesztő ismerteti.

Az Ariel színház műsora

A marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínházban február 11-én, pénteken 18 órától a Lúdas Matyi című mesejátékra várják a gyermekeket és felnőtt kísérőiket. 16-án, szerdán szintén 18 órától a Fogadó a kíváncsi hörcsöghöz látható Sramó Gábor rendezésében. 18-án, pénteken 13 órától a Vizlek magammal című, 14 éven felülieknek ajánlott, interaktív diákelőadás van műsoron,

rendező, drámapedagógus Tóth Zoltán. A járványhelyzet miatt az előadásokra a helyek száma korlátozott, ezért előzetesen helyet kell foglalni: a mesejátékokra a 0740-566-454-es, a diákelőadásra a 0747-942-181-es telefonszámon (sms-ben is) vagy a rablopandur@yahoo.com e-mail-címen. A 12 évnél idősebb nézők a védettség bizonyításával vehetnek részt az előadásokon, a maszk viselése 6 év fölött kötelező.

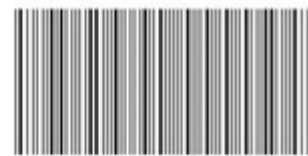
„Viva la operetta!” – Bálint-napi rendkívüli hangverseny

Viva la operetta! címmel Bálint-napi rendkívüli hangversenyre kerül sor február 17-én, csütörtökön 19 órától a Kultúrpalota nagytermében. Az Erdély Tv-vel közösen szervezett hangversenyen a Marosvásárhelyi Állami Filharmonia vegyes karát és szimfonikus zenekarát Nagy Gergő vezényli, szólisták: Tróznér Kincső soprán, Antal Livia szoprán, Szabó Levente tenor, Buta Árpád basszus. Műsoron: híres nyitányok, áriák és kórusrészletek Strauss, Kálmán Imre, Lehár Ferenc, Huszka Jenő műveiből.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁMMENEDZSER: Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasag.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

A mellrák a nőket érintő leggyakoribb daganatos betegség A rendszeres szűrővizsgálat életet menthet

Fotó: Csíkszeredai Sürgősségi Kórház Facebook-oldala

A mell-daganat a leggyakoribb daganattípus, és a második leggyakoribb elhalálozási ok a nőket érintő rákos megbetegedések sorában. Leginkább az 50-70 év közötti korosztályt érinti, de növekszik a felfedezett esetek száma a fiatalabbaknál is. A gyógyulási esély nagyban függ a diagnosztizálás idejétől, ezért nagyon fontos a korai felfedezés, a szűrővizsgálatok elvégzése. Február 4., a rákellenes világnap alkalmával a Csíkszeredai Megyei Sürgősségi Kórház online beszélgetést szervezett a témában, dr. Csató Szilárd onkológus szakorvos a mell-daganatok diagnosztizálásáról és a kezelési eljárásokról számolt be.

Menyhárt Borbála

A csíkszeredai kórház onkológus szakorvosa előadásában a megelőzés, illetve a korai felfedezés jelentőségét és életmentő szerepét hangsúlyozta. Mint mondta, nagyon fontos a rendszeres önvizsgálat, a mell áttapogatása, és amennyiben valaki a mellében vagy a hónalj részén csomót észlel, azonnal orvoshoz kell fordulni. Gyakori, hogy a nők nem jelentkezik rendszeresen szűrővizsgálatra, csak akkor kerülnek szakemberhez, amikor már nagyon nagy a baj. Ha a beteg akkor jelentkezik a szakorvosnál, amikor a mell-daganat még korai stádiumban van, nem terjedt

át a többi szövetre, a nyirokcsomókra, jók az esélyek a gyógyulásra, viszont ha a páciens észlel elváltozásokat, de halogatja az orvoshoz fordulást, a betegség előrehaladott stádiumában ezek az esélyek egyre csökkennek.

Dr. Csató Szilárd rámutatott, az ajánlások szerint az 50-70 év közötti nőknek legalább két évente mammográfiás vizsgálatot kellene végezni, akkor is, ha nincsen semmiféle, aggodalomra okot adó tünet. Az 50 évnél fiatalabbaknak akkor ajánlott, ha volt már ilyen eset a családban (anya, nagymama). Ilyenkor érdemes a szűrést rendszeresen elvégezni, a negyven évnél fiatalabb nőknél is ajánlott erre fokozottan odafigyelni, és akár évente eljárni szűrővizsgálatra.

– Ami még fontos lenne, az a screening és a korai diagnosztizálás tekintetében az önvizsgálat. Én azt szoktam mondani, hogy maga a nő ismeri legjobban a saját testét, ezért az önvizsgálat nagyon fontos, és ne halogassa senki az orvoshoz fordulást, amennyiben bármilyen elváltozásra utaló tünetet észlel magán – hívta fel a figyelmet a szakorvos. A hallgatóság kérdéseire válaszolva – melyek a tünetek, amikor gyanakodni kell a mell-daganat jelenlétére? – a szakorvos elmondta, a legbeszédesebb tünet az, amikor valaki csomót érez a mellében vagy a hónalj részén. De ugyanúgy oda kell figyelni magának a mell bőrének az elváltozásaira, ha lokális gyulladás jelentkezik a mell bőrén, az orvosi vizsgálatot igényel, ahogy

az is, ha váladékozás, vérzés jelentkezik.

Az onkológus megjegyezte, a mellrákkal diagnosztizált páciensek között egyre több a fiatal, Csíkszeredában is diagnosztizáltak és kezelték harmincas éveikben járó nőket is. A betegek zöme azonban 50-70 év közötti, a fiatalabbak esetében legtöbbször genetikai háttér, családi halmozódás áll fenn. Mint mondta, a daganatos betegségek kialakulásában általában két nagy tényezőcsoportot különböztetünk meg: a külső tényezők, ide tartozik a táplálkozás, mindaz, amit eszünk, iszunk, a levegő, amit belélegzünk, a káros szennvedélyek: dohányzás, alkoholfogyasztás. A másik csoportot a belső tényezők alkotják, amelyek nem tudunk befolyásolni, ide tartozik a genetikai háttér, amit mindenki magával hoz. Tehát az életvitelünknek jelentős szerepe van a daganatos megbetegedések kialakulásában, például kevesen tudják, hogy rizikótényezőnek számít a mell-daganat kialakulásában az elhízás, de ugyanakkor a rendszeres alkoholfogyasztás is. Emellett az idegrendszerre ható stressz, az állandó belső feszültség a szervezetben egy külső rizikótényező, ami bizonyos mértékben szintén rátehető a már fennálló hajlamra. Ugyanakkor a nőknél, akik nem szültek, és nem volt laktációs periódus az életük során, ez szintén rizikótényező lehet a mell-daganat kialakulásában, a szoptatásnak ugyanis van egy védő hatása – hangzott el.

Előrelépés

a mell-daganatok kezelése terén

A szűrővizsgálatra ingyenesen is van lehetőség, a családvostól kapott küldőpapírral bárki jelentkezhet mammográfiára. Dr. Csató Szilárd kiemelte, az utóbbi években nagyon sokat változott és jó irányba fejlődött a mell-daganatok kezelése. Stádiumtól függően különböző kezelési módszerek vannak, kezdve a hormonkezeléstől a sugárkezelésen át a kemoterápiáig. Az utóbbi években megjelent célzott molekuláris kezelések nagy reményeket keltenek mind európai, mind pedig világszinten ennek a patológiának a kezelésében. Előnyük, hogy jóval meghosszabbították a mell-daganattal diagnosztizált betegek életét ezek a kezelések, és ami nagyon fontos, hogy az életminőség terén is előrelépést hoztak. A közismert, úgynevezett „kemoterápiás szerek” használatával járó mellékhatásokat ezek a molekuláris célzott kezelések nagyrészt kiküszöbölik. Tehát az esztétikai szempontból, fizikailag vagy akár pszichésen, lelkileg megterhelő tünetek, amelyek a kemoterápiás kezelésekkel jártak együtt eddig, már egyáltalán nem vagy csak nagyon kis mértékben fordulnak elő az új, célzott kezelések alatt – világított rá a szakorvos.

Minél előbb kiszűrjük

a daganatot, annál nagyobb az esély a gyógyulásra

Az orvos hangsúlyozta: mint minden daganatnál, a mellét érintő patológia esetében is rendkívül fontos, hogy mikor állítódik fel a diagnózis, hiszen a gyógyulás, a túlélés esélye a diagnózis felállításakor megállapított stádiumtól függ. A korai diagnózis mellett ugyanakkor nagyon fontos a betegek megfelelő utókövetése, hogy a diagnózist követően a megfelelő orvosi felügyelet mellett biztosítva legyen számukra a lelki, pszichés támasz, és ha abba a helyzetbe kerül a páciens, hogy előrehaladott stádiumban diagnosztizálják, akkor szükség lenne palliatív ellátást biztosító központokra, amelyek a nehéz időszakban megfelelő életvitelt nyújtanak számára.

A beszélgetést követő hölgyek részéről érkezett kérdésre, hogy aki 5 éve tünetmentes, az gyógyultnak számít-e, dr. Csató Szilárd kifejtette, az onkológusszakma úgy kezeli, hogy ha a diagnózistól számított 5 év múlva egy betegnél semmiféle diagnosztikai módszerrel (labor, CT, tumormarkerek) nem mutatható ki daganat jelenléte a szervezetben, akkor azt a beteget gyógyultnak nyilvánítja. Azonban, mivel a daganatos diagnózis krónikus betegségnek számít, a beteg a további élete során soha nincs teljes biztonságban, ezért rendkívül fontos az utókövetés, a megfelelő orvosi kontrollvizsgálatokra való eljárás, amit nem hanyagolhat el egy olyan beteg, aki már szembe-

sült egy ilyen diagnózissal – figyelemzettett a szakorvos.

Nők tabukról pozitívan

A beszélgetésbe bekapcsolódott Nyirő Erika is, aki, miután őt magát is mell-daganattal diagnosztizáltak, Nők tabukról pozitívan címmel indított el egy támogató kezdeményezést Prohászka-Rád Borókéval közösen. A női betegségek övezte tabukat szeretné döntögetni, hogy segítsen székelyföldi sorstársain, próbálja felhívni a nők figyelmét a mell- és méhnyakrákszűrés fontosságára, illetve az ezekben a betegségekben szenvedőket támogatni hiteles információkkal és hasznos tanácsokkal.

Nyirő Erika a saját történetét is megosztotta a hallgatósággal, mint mondta, két éve diagnosztizálták mellrákkal, és az ő példája is bizonyította arra, mennyire fontos a lehető leghamarabb orvoshoz fordulni, ugyanis, mivel időben segítséget kért, nem szorult kemoterápiára, csupán sugárterápiás kezelésre és hormonterápiára.

Így utólag úgy érzi, a legnehezebb a betegséggel való szembesülés volt, hiszen közismert, hogy az ember azt gondolja, vele nem történhet meg, majd miután szembesül a diagnózissal, teljesen megváltozik az élete, a mindennapjai. Pszichésen rettenetesen megterhelő volt szembenézni mindezzel. A család mellett kiemelte a sorstársak szerepét, ugyanis óriási segítség egy beteg számára olyan személyekkel beszélni, tanácsot kérni, akik ugyanazt élik át, amit ő. Rengeteget olvasott a témában, daganatos betegeket tömörítő csoportokba jelentkezett be, és rengeteget tanult, tapasztalatot szerzett olyan nőktől, akik már túl vannak a kezelésen, vagy éppen ők maguk is küszködnek még vele. Hozzátette, nálunk, főleg a Székelyföldön még mindig tabutémaként kezelik ezt a betegséget, ezért is született a Nők tabukról pozitívan kezdeményezés, nagyon fontosnak tartják, hogy hitelesen tájékoztassák a nőket magáról a betegségről, a lefolyásáról, illetve arról, hogy milyen segítségre számíthatnak az érintettek. Emellett hétköznapi témákban is próbálnak eligazítást nyújtani, például, hogy műtét után milyen melltartót viseljenek, milyen könyveket olvassanak, honnan tájékozódjanak hitelesen.

A Nők tabukról pozitívan nyilvános Facebook-oldala ezt a célt szolgálja, felvilágosító anyagok, illetve az előadásaikra való felhívások is elérhetők ott. Ugyanakkor Nyirő Erika felhívta a hölgyek figyelmét a mellrakinfo.hu oldalra, ahol nagyon sok hasznos információ érhető el, a többi között az is, hogy miként készüljenek fel egy műtetre, illetve mire kell odafigyelni, mi a teendő a sebészeti beavatkozás után.

A portréktól a személyre szabott ruhadarabokig

Portrékat, egyénre szabott ruhadarabokat, kiegészítőket és dísz tárgyakat készít a szászrégeni Fekete Ferenczi Blanka, akinek a gyerekkoráig nyúlik vissza a művészet iránti rajongása. Munkái iránt egyre nagyobb a kereslet, sokan lepik meg szeretteiket egy családi portréval, vagy éppen egy személyre szabott, egyedi, kézzel festett táskával.

Menyhárt Borbála

A fiatal nő, aki több mint három éve tagja a Maros Megyei Képzőművészek Egyesületének, és munkáiból már kiállítás is született, elárulta: a művészet iránti rajongása gyerekkoráig nyúlik vissza, már kislányként szívesen festetett, rajzolt.

– Édesanyám kozmetikusnőként dolgozott, édesapám művészkedett, így a szépezzék jelen volt a családukban. Már gyerekként nagyon szerettem ruhákat rajzolni, tervezgetni, így a szüleim úgy döntöttek, hogy ötödik osztálytól rajziskolába íratnak. Szászrégenben van egy zeneiskola, ahol képzőművészeti oktatás is zajlik, évekig délutánonként oda jártam iskola után, majd Marosvásárhelyen tanultam tovább a Művészeti Líceumban – avat be az előzményekbe Blanka.

Mint mondta, az élet úgy hozta, hogy a tanulmányai elvégzése után

más területen kezdett el dolgozni, azonban két évvel ezelőtt, a járványhelyzetnek köszönhetően tért vissza a szenvedélyéhez, az alkotáshoz.

– A járvány kitörése óta naponta alkotok, kezdetben, amikor korlátozva volt a kijárási, több időm jutott arra, amit valóban szeretek csinálni, így eldöntöttem, hogy ha már ez a helyzet, sorra veszek mindent, ami-

ről álmodtam, amit terveztem, de amire addig nem igazán jutott időm – árulja el a képzőművész. A grafika, a portrék világa áll a legközelebb a szívéhez, ezekből rendelhető ceruzával készült grafika, valamint akrillal változat. A fiatal művész kedvenc része a szemek megrajzolása, úgy érzi, ezáltal tudja leginkább visszaadni az egyén hangulatát.

A portrék mellett Blanka tár-

gyakra, ruhákra, kiegészítőkre is fest. Ez az ötlet is úgy született, hogy elővett néhány táskát, farmerdzsekit, és próbálgatott rájuk festeni. Óriási örömet lelte abban, hogy tulajdonképpen új arculatot adott egy-egy ruhadarabnak vagy táskának, egy régóta a szekrény mélyén lapuló farmerdzseki is újjá varázsolódik, amint kézzel ráfesti a megálmodott motívumot. Textilfestéket használ, ami nem sérül a mosáskor.

Amint elkezdte megosztani a munkáit a közösségi oldalon, rengeteg pozitív visszajelzés érkezett, ami arra ösztönözte, hogy használja ki a tehetségét, és folytassa ezt a munkát, mi több, idővel újabb és újabb ötletek, alkotások láttak napvilágot. Ahogy kezdtek megismerni az emberek, az ország különböző részeiből, de külföldről is egyre több megrendelés érkezik, sok portrét küldött már a határokon túlra is.

Blanka elárulja, egy portrén általában több napig dolgozik, hiszen nem egy sablonos munka, minden egyes alkotás külön kihívás, hiába adott a tehetség, rá is kell hangolódni érzelmileg az adott munkára. A farmerdzseki vagy táskák megfestése is elég időigényes, főleg akkor, amikor a megrendelő rábízta a ruhadarabra kerülő motívum megálmodását is. Igen népszerűek a személyre sza-

bott csészék is, sokan kérik, hogy kis házi kedvencük fotóját fesse rá, de különlegesen díszített pénztárcák, valamint ötletes festmények is kikerülnek a Blanka keze alól. Március 8. környékén a hölgyeknek egyedi ajándék lehet például a balerinát ábrázoló, virágszirmokkal díszített festmény, amiből számos változatot álmodott meg az alkotó.

Mint mondta, időszakfüggő, hogy mit kérnek leginkább a megrendelők, például karácsony előtt rengeteg portrét készített, családi fotót, a gyerek vagy a kis házi kedvenc fényképét szerették volna megörökíttetni a hozzá fordulóknak. Tavalyelőtt, a karácsony előtti időszakban azonban inkább az egyedi módon megfestett táskák iránt mutatkozott nagyobb igény.

Felmérés

Négyből egy gyereket legalább egyszer megfenyegettek veréssel a közösségi médiában

Négyből egy gyereket fenyegettek már meg veréssel a közösségi médiában, és tízből egyet naponta vagy legalább hetente kétszer bántódás ér az online térben – derül ki a World Vision Románia Alapítvány januári felméréséből.

Eszerint a gyerekek 44 százaléka naponta vagy hetente legalább kétszer találkozik olyan bejegyzéssel vagy hozzászólással, amely elszomorítja vagy feldühíti. Közülük 26 százalék naponta szembesül negatív érzelmeket kiváltó tartalmakkal.

Amikor a szomorúságot vagy dühöt kiváltó okokról faggatták őket, 58,7 százalékuk azt válaszolta, hogy más felhasználók piszkálják vagy sértegetik őket az általuk posztolt tartalmak miatt, 28,8 százalékuk ideges lesz, amikor más gyerekek az övéknél jobb életéről árulkodó tartalmakat osztanak meg, 18 százalékukat pedig az keseríti el, ha a vártnál keve-

sebben nézik meg vagy lájkolják az általuk megosztott tartalmakat. A felmérés azt is kimutatta, hogy a gyerekek 45%-a szinte naponta lát agresszív üzeneteket tartalmazó posztokat, hozzászólásokat vagy fotókat a közösségi médiában.

A közvélemény-kutatás eredményei szerint az érintett gyerekek 36%-a nem beszél sem felnőttel, sem barátokkal az online térben elszenvedett vagy látott zaklatásról. Azok közül, akik megosztják ilyen tapasztalataikat, 44% a szüleinek, 27,7% pedig a barátoknak vagy osztálytársaknak mondja el. A tanárokkal mindössze 9% beszélne erről, noha a gyerekek 65%-a mondta azt, hogy pedagógusaik már beszéltek nekik az osztályban az iskolai zaklatásról, sértegetésről és más megálgató magatartásformákról.

A megkérdezett gyerekek és kamaszok közel 14%-a vallotta azt, hogy részt vesz a TikTok-kihívásokban. Közülük 54% azt mondta, hogy nem szereti ezeket a kihívásokat, de

vállalja őket, hogy ne zárják ki a baráti körből, vagy hogy befogadják egy új csoportba. 23% azért igyekszik teljesíteni az éppen divatos kihívásokat, hogy növelje népszerűségét az interneten, és minél több megtekintése legyen. Ugyanannyien azért vállalják a kihívásokat, hogy osztálytársaik, barátaik nagyra becsüljék őket. A válaszadó gyerekek 18,2 százaléka bevallása szerint a nap nagy részét a közösségi oldalak böngészésével tölti, még az iskolában is ezzel foglalkozik, mert az órák unatják; 38,6% a nap nagy részét ezzel tölti, leszámítva a tanórákat; 40,2% maximum napi két órát foglalkozik ezzel. A megkérdezettek 3%-a mondta azt, hogy nincs fiókja semmilyen közösségi oldalon.

A felmérést a biztonságos internet napja alkalmából rendelték meg, amelyet február 9-én tartanak. A kutatás januárban készült, több mint ezer általános iskolás és gimnáziumi tanuló megkérdezésével. (Agerpres)

Enikő receptjei

Rózsa Enikő

Paradicsomleves rongyos tésztával

Fél darab nagyobb zellert megtisztítva lereszelünk, két nagyobb murkot tetszés szerint feldarabolunk. A zöldséget, egy fej hagymát, pár szemes borsot feltöltünk két liter vízzel. Hozzáadunk két húsvesszékocskát és kevés sót. A zöldséget puhára főzzük. Két nagyobb tojást habosodásig felverünk, megsózzuk. Annyi lisztet adunk hozzá, hogy csurgatva bele tudjuk eregetni a fővő lébe. Arra figyeljünk, hogy hígabb legyen, mint a nokedlítészta. Egy kiskanál segítségével beleszagatjuk, és kb. két percig főzzük. A levest hét dl paradicsomlével feltöltjük, majd két evőkanál kolbászszírt felolvasztunk, kevés pirospaprikát, lisztet adunk hozzá, vagyis rántást készítünk, legvégül ezt is hozzáadjuk a leveshez. Ízlés szerint fűszerezünk. Kevés cukrot, sót adunk még hozzá.

Párolt szelet pikáns sült paprika-murok mártással

Egy kg csont nélküli fehérkarajt felszeletelünk (vagy egészben megpároljuk, és csak utána szeleteljük), sózzuk,

borsozzuk. Fél dl olajat, 1 dl száraz fehérbort, két fej fokhagymát (csak a külső rétegtől szabadítjuk meg, a hagymát szintén), 1 fej hagymát, pár szemes borsot, kevés pirospaprikaport, 4 cikk zúzott fokhagymát, ízlés szerint vegetát, darált borsot adunk a hússzeletekhez. Felöntjük annyi vízzel, hogy ellepje. Lassú tűzön puhára pároljuk. A szeleteket kiszedjük a lábasból. Az egész fej fokhagymát, hagymát eltávolítjuk. Három darab sült, megtisztított piros kápiát kockára vágunk. Két közepes méretű, előre megfőzött murkot átforgatunk a húsos-fokhagymás olajon, 1 evőkanál paradicsompürét, 1 csapott evőkanál lisztet, darált borsot, kevés reszelt gyömbért, egy mokkáskanál darált csipőspaprika-krémet és 1 dl vizet adunk hozzá. Botmixerrel pürésítjük az egészet, majd (kb. 5 percig) összefőzzük. A szép színéért utólag még kevés pirospaprikaport is adhatunk hozzá. Legvégül fél pohár (fél dl) tejszínt teszünk bele, és a hússzeletekre öntjük. Krumplipürével, makarónival, puliszkával, rizzsel, tarhonyával fogyasztjuk.

Ordakrémes habos sütemény

Hozzávalók a tésztahoz: 3 tojás, 15 dkg cukor, 1 dl tejföl, 5 kanál tej, 2 narancs reszelt héja, 2 evőkanál narancslé, 3 evőkanál Csokivarázs por, ha nincs, megteszi a kakaó is pici fahéjjal, 10 dkg olvasztott vaj, 1,5 dl olaj, csipet só és liszt, amennyit felvesz. A lényeg, hogy keményebb legyen, mint a piskóta. Kivajazott, lisztezett tepsibe öntjük a masszát, majd elkészítjük a krémet.

Ordakrém: 65 dkg orda (bevásárlóközpontokban, valamint a Terézia boltokban télen is kapható), 28 dkg vaníliás porcukor, 4 tojássárga, 25 dkg mascarpone, 1 dl zsíros tejszín. A krémet jól kidolgozzuk, majd a masszára rákanalazzuk, és 180 fokon 20 percig, majd 160 fokon kb. 25-30 percig sütjük. Négy tojásfehérjét 20 dkg cukorral kemény habbá

verünk, és rákenjük a tésztára, 2 percig még sütjük, aztán szárítjuk. Csokidarával megszórjuk. Tetszés szerint szeleteljük.

Mogyorós házi csoki

Egy kg cukorból, 2,5 dl vízből szirupot főzünk, egy vajat vagy margarint (25 dkg) belekeverünk, és együtt főzzük, amíg gyöngyözik. Hat evőkanál (jó minőségű) kakaót adunk hozzá, egyet kavarnak rajta, majd miután levesszük a tűzről, belekeverjük a fél kg cukrozatlan tejszínt és 12 dkg pörkölt mogyorót. Ha jénai tálba töltjük, a tálalás hideg vízbe mártjuk, így töltjük bele a csokimasszát. Ha tepsibe, azt vékonyan kivajazzuk. Kb. 10 percnél dermedés után tetszés szerinti alakra, méretre vágjuk. Hűvös helyre tesszük dermedni.

Jó étvágyat kívánok!

Sorban állás nélkül, otthonukban is kérhetik az időszakos felmérés elvégzését a súlyos fogyatékkal élő személyek

A súlyos fogyatékkal élő személyek védelmét és az időszakos felmérés folyamatának egyszerűsítését szorgalmazza az a törvény, amelyet döntéshozó testületként fogadott el a képviselőház. Csépp Éva Andrea, az RMDSZ munkaügyekért felelős szakpolitikusa a törvénytervezet plénumi vitáján elmondta: a törvénymódosítással lehetőséget teremtenek azon súlyos fogyatékkal élő személyek számára, akiknek szükségük van egészségi állapotuk időszakos felmérésére, hogy kérésre az értékelő bizottság otthonukban végezhesse el az előírt orvosi kivizsgálást.

A Maros megyei törvényhozó kifejtette, a súlyos fogyatékkal élő személyek és családjuk számára is jelentős jelentet jelent a beteg időszakos felmérésre való jelentkezése, hiszen mindez hosszú sorban állással és várakozással jár, a beteg számára pedig ez rendkívül kiszolgáltatott helyzet, főleg abban az esetben, ha nehezen mozgatható az ál-

lapota miatt. „Az elmúlt években már sikerült módosítani a törvényt oly módon, hogy a visszafordíthatatlan, súlyos fogyatékkal élő felnőtt személyek számára már nem szükséges az időszakos felmérés, számukra állandó érvényű a bizonylat a fokozati besorolással. A most elfogadott törvénymódosítás pedig azokra az esetekre vonatkozik, amikor a fogyatékos mértéke rendszeres felülvizsgálatot igényel. Ebben az esetben lehet kérelmezni, hogy az értékelő bizottság előzetes egyeztetés alapján kiszálljon a súlyos fogyatékkal élő személy lakhelyére, és a helyszínen végezze el a szükséges felülvizsgálatot – mondotta Csépp Éva Andrea, az RMDSZ Maros megyei parlamenti képviselője, majd hozzátette –: az RMDSZ továbbra is támogatni fog minden olyan kezdeményezést, amely a fogyatékkal élők és családjuk biztonságát, életkörülményeinek javítását támogatja”.

A törvény az államelnöki kihirdetést és a Hivatalos Közlönyben való megjelenést követően lép érvénybe.

(rmdsz.ro)

Fotó: rmdsz.ro

A negyvenarcú ember muzsikája

Ha valakiről azt mondják, negyvenarcú, az már sokkal jobb, mintha kétszínű lenne. Ennek az embernek érdekes módon névből is elég hosszú adatott: Louis Germain David de Funès de Galarza.

Szilágyi Mihály

Louis de Funès élete sikerét a zenének köszönhetné. Zenészként is legalább annyira rendkívüli volt, mint színészként. Élete nem kikövezett álomúton indult, melyen könnyedén végigsétált az ember. 1914-ben született a Courbevoie nevű francia kisvárosban. A különleges képességű gyerek végül a párizsi Condorcet liceum vendiákjaként érettségizett. Kivételes nyelvtelenség volt, ugyanis spanyolul, franciául és angolul is tökéletesen beszélt. Az iskolában felfigyeltek rajzterheltségére, és többször bebizonyította, hogy a

zongora is engedelmes jószág a keze alatt. Színésznek tanult, de egy év után abbahagyta a tanulmányait. Hogy fenntartsa magát, Párizs éjszakai életének egyik zongoristája lett. Elképesztően játszott a hangszeren – és mindent kívülről. Sosem használt kottát. Mint később kiderült, nem is ismerte a hangjegyeket. De ez mit sem számított. Mindig úgy és azt játszott, amit a közönsége kívánt. A második világháború idején mégiscsak rászánta magát, hogy egy zeneiskolában tanuljon. Az iskola titkárnőjét megismerve megváltozott az élete, mert Jeanne Barthélémy de Maupassant hamarosan Louis de Funès második felesége lett. Jeanne Barthélémy de Maupassant mindig megbabonázva hallgatta Louis de Funès játékát, és azt mondta, Louis de Funès úgy játszza a dzsesszt, mint egy isten.

Louis de Funès a színjátszás terén nem mert próbálkozni. Mindig azt mondogatta,

hogy úgysem vesznek fel egy alacsony, sovány és kopasz színészt sehová. Továbbra is zongorázott. A különböző szórakozóhelyeken sokféle emberrel találkozott. Egy interjúban elmesélte, hogy a párizsi bárokban furcsa dolgok történnek. Ha valakit elvakított az indulat, és üvöltözni kezdett, a zongorista azonnal megadta a hangnemet, és biztató vagy épp nyugtató hangulatú zenét játszott – alkalmazkodva a helyzethez. De ha túl hamar és unalmasan ért véget a vizsaly, akkor a zongora igyekezett némi disszonanciával újra lángra lobbantani a kakaskodást.

A bárók világa kemény iskolának számított Louis de Funès életében. Ott megtanulta, hogy félre kell tenni a fáradságot, ha meg akar élni az ember. Az is megesett, hogy a Club de Paris-ban délután fél öttől hajnali fél ötig megállás nélkül kellett játszania. Fárasztó élet volt, de megtanult szórakozni és szórakoztatni. Ha kellett, zongorázás közben történeteket mesélt, ami iszonyatosan nehéz dolog – aki próbálta már, csak az tudja –, de ha a helyzet úgy kívánta, akkor különleges vigyorral vagy fintorral szórakoztatta közönségét.

1944-ben egy csapásra megváltozott az élete. Találkozott egykori iskolatársával, Daniel Gélinnel, aki egy színdarabhoz olyan zongoristát keresett, akinek sajátos személyisége van. Ezzel elkezdődött Louis de Funès színészi karrierje. Előbb kisebb szerepeket kapott, de néhány év alatt rájöttek, hogy számára az aprócska szerepek is főszereppé alakulnak.

1966-ban már úgy beszéltek róla, mint a francia színjátszás óriásáról. Ekkor az Egy kis kiruccanás (La Grande Vadrouille) című film forgatásán együtt szerepelt Bourvilllel, a színjátszás másik titánjával. Louis de Funès itt már karmestert alakított. Azt hihetnénk, hogy amolyan felületes kalimpalásból állt ez a játék. Louis de Funès három hónapig dolgozott ezen a szerepen, hogy a lehető legpontosabban vezényelhessen. Amikor felvették a jeleneteket, a zenekar zenészei tiszta szívből megtapsolták a precíz munkát – minden mozulata, minden gesztusa természetes és hiteles volt. Nem véletlenül mondták róla, hogy ő egy perc alatt negyven arcot tud váltani. Úgy

A róla elnevezett rózsák között

vezényelt, hogy értette is, amit vezényel, és amit értett, azt továbbítani tudta a zenészeknek. Georges Auric zeneszerző kiemelte, hogy Louis de Funès „örült” ritmusérzéssel rendelkezett, nem lehetett számára teher ez a szerep.

Louis de Funès élete végéig százharmincnál több filmben és száznál több színdarabban szerepelt, köztük a széles körben ismert csendőrs és Fantomas-filmeiben.

Idős korában feleségével annak örökségében, Château de Clermont-ban lakott. A kastélykertben rózsatermesztéssel és nemesítéssel is foglalkozott, róla több rózsát is Louis de Funès-rózsának neveztek el.

Utolsó éveiben már orvosi felügyelet mellett vállalhatott szerepeket. Egész élete arról szólt, hogy megnevettesse az embereket – az egész emberiséget. Különös, hogy ezt a hivatást a zongora segítségével tudta valóra váltani. Azt is mondhatnánk, hogy zene nélkül sosem lett volna ismert színész.

1983. január 27-én vége szakadt a nevetésnek. Louis de Funès-t egy szívinfarktus örökre elbúcsúztatta a zongorától, a nevettestől. Talán a rózsák voltak a legösszintebbek: valahányszor nyílnak, mindig tisztán, őszintén mutatják meg e nagy ember lelkét.

	1.	RÁMA	HÁBE-HÓBA LEVELEZIK	SZOBA- BEJÁRAT FEKETE I. GÓLYÁJA	FORRASZ- TÓFÉM	TELEFON- FELTALÁLÓ (ALEXANDER GRAHAM)	MAGUK VASPECEK- KEL RÖG- ZÍTŐ	BIOLÓGIAI LÉTEZÉS	...AVIV, IZRAELI VÁROS	VARRÓ- KELLÉK	JUTTAT BUSZ- KLIENS	A LAKÁSÁN SZATMÁR... (PARTIUMI VÁROS)	KÖZÉPKORÚ NŐ MEG- SZÓLÍTÁSA	HÍM ÁLLAT	
<i>Winston Churchill véleményét idézzük a rejtvény főszoraiban.</i>	A													K	
	MEG NEM TÚRT DOG- MÁKBAN HÍVÓ						FEJBEVÁG FOLYÓ SZÉLE				ELEVEN, GYORS RÓMAI 2001				
	ABLAK- REDŐNY SZOVJET VA- DÁSZGÉP V.				LETAKARÓ TEXTÍLIA ŐSZINTE				KELET- VIETNAM SZULTÁNI PARANCS				BELŐKI KIS KATONAI ALAKULAT		
2.	A	... DELON (FILM- SZTÁR)	MONDA SÉTATÉR		KELLEMES SZAG RUGÓS ÁGYBETÉT				TAN FELVIDÉKI KISVÁROS			E HELYEN VÉN			
MEXIKÓI FOR- RADALMÁR DOLGOZIK A MOZDONY				FÉLSZEGI! ... TÁDÉ, LISZT MECÉ- NÁSA (GRÓF)		FELVIGYÁZÓ SZKÁLA- KEZDET		JEGYZETEL AZ ELSŐ BŰV- NÉGYZET EGYIK SZÁVA		OLASZ NOB-JEL ZOKOG			IZOMKÓTÓ TAROL		
			RAGAD JOBBA TESZ				PALÁST FOGD!				VALÓDI DEPÓ				
FINOM DISZNÓHÚS				KÖZÉP- NEHEZ RÉSZEGESKE SZITA			TÖRLŐGUMI LAKÓDA- LOM (NÉP.)				GÖRÖG NOB-JEL VIZET AD			LENGYEL- NÉMET FOLYÓ	
TÉR- METSZET			MŰVÉSZET- TÖRTÉNESZ (NÓRA) EBLAK			AB OVO A KOBALT VEGYJELE				AIR INDIA (RÓV.) OLASZ NÉVELŐ		ÁLLAMI ILLETÉK ATTÓL KEZDVE!			
CIN OXIGÉN ÉS HIDROGÉN VEGYJELE			ÓTÉVESEK ISKOLÁJA NÉPES ÁLLAM			ÁLLAT LÁB- NYOMA IFJ. IRÓNK (FERENC)				LISTÁBA VESZ ÉDENI GYÜMÖLCS				NÉMET AUTÓJEL PLÉD	
			KÖZHELY, SZÓLAM SZÜKSÉGES			NEM ÁLLÓ IDEGEN SÁRA			ÁLOMBA RINGAT A NYELŐ- CSÓ RÉSZE				MAGAD VASTAG PÁLCA		
AMELY SZEMÉLY LÁNGÉSZ				PÁRTI CERUZA		ÁSVÁNYI FÜSZER A DRÁVÁBA ÖMLIK		AZ ITTENI GÖRBE VÉGTAG		ÜRES TÁLI ÉK FORMÁ- CIÓBAN RE- PULÓ MADÁR		KERESZTÜL MEGTÉ- VESZTŐ ÁLARC		NYOMÁS- EGYSÉG HARCKOCSI	
				... ATYA BÜ- NE (REGÉNY) ... MELEGSÉ- GED (ADY)			ÁLLAT- SZELIDÍTŐ ELÓTAG: FÜL					ÁLL ALATTI ZSÍRPÁRNA RÖVID KÖ- SZÖNÉS			
JUPITER- HOLD				HATALMÁ- BAN TARTÓ IGEVÉGZŐ- DÉS			NAGY KAZAH TÓ DUBLINI LAKOS				LÓKÓRÓM ... VINO VERITAS			LÁM	
IGLU BELSEJE!			ÚJ-ZÉLANDI ALAGÚT FÉLSZI!			ÚJRAFO- GALMAZÓ ÁSÍTÓHANG				MÉRGEZŐ ANYAG BEFELE!			ZOKOG EZER!		
L.N.J.	Y											KEMÉNY- FÉM			

Február 3-i rejtvényünk megfejtése: **A feleség olyan, mint a monokli: elegáns viselet, de nélküle jobban lát az ember.**

Vizsgálatot kezdeményezett a MOB és a MOKSZ Liu Shaolin kizárása miatt

A Magyar Olimpiai Bizottság (MOB) és a Magyar Országos Korcsolyázó Szövetség (MOKSZ) vezetői hivatalosan kezdeményezték, hogy vizsgálják felül a pekingi téli olimpia rövidpályás gyorskorcsolya férfi 1000 méteres versenyszámának bíráskodását.

A két szervezet felhívta a Nemzetközi Olimpiai Bizottságot (NOB), hogy kezdeményezzen etikai vizsgálatot a versenyszám-ban eljáró főbíróval szemben. „Az olimpiai alapelvekkel ellen-

tés, elfogult bíráskodást a MOB és a MOKSZ elutasítják, egyben felhívják a Nemzetközi Olimpiai Bizottság vezetőit, hogy biztosítsák a tisztességes és az olimpiai mozgalomhoz méltó, elfogulatlan bíráskodást. Célunk a mindenkire vonatkozó szabályok betartatása, valamint a tiszta verseny biztosítása, azzal a céllal, hogy a verseny az indulók között a pályán dőljön el” – írták.

Hozzátejték: a sportolók jogainak, a magyar olimpiai csapat és a Fair Play védelme érdekében egységesen kiállnak a jogszerű és a tisztességes játék mentén történő olimpiai részvétel és versenyzés mellett, illetve mindent elkövetnek azért, hogy a 127 éves olimpiai mozgalom és a 115 éves korcsolyasport jó hírét megvédjék, nemzetközi elismertségét fenntartsák.

Hétfőn a pekingi olimpia férfi 1000 méteres versenyszámának döntőjében Liu Shaolin Sándor és Liu Shaoang volt érdekelt magyar részről, rajtuk kívül három kínai korcsolyázó jutott a fináléba. A futamban Liu Shaolin és kínai ellenfele kölcsönösen lökdöste egymást a pozícióért harcolás közben, a célba érésük pedig a kínai rivális két kézzel próbálta visszahúzni a magyar versenyzőt. Liu Shaolin végül elsőként haladt át a célvonalon, ám utólag a versenybírók két sárga lappal nemcsak megbüntették, de az egész mezőny végére is sorolták. A célba negyedikként beérő Liu Shaoang így bronzérmes lett, Liu Shaolin kizárásával azonban a magyar csapat nem értett egyet, megóvta a végeredményt, de ezt elutasították.

Liu Shaolin Sándor (j), a későbbi győztes kínai Zsen Ce-vej (j2) és a későbbi bronzérmes Liu Shaoang (b) a férfi rövidpályás gyorskorcsolyázók 1000 méteres versenyének döntőjében. Fotó: MTI/Kovács Tamás

Liu Shaoang: büszkén viselem a bronzérmem

Liu Shaoang és a döntőben kizárt bátyja, Liu Shaolin Sándor is túltette magát a szám hétfői fináléjának történésein. A fiatalabbik Liu testvér elmondta, büszkén viseli az érmet, amelyet kedden vehetett át a pekingi téli olimpián.

„Jó érzés volt itt lenni, persze kicsit furcsa volt egyedül állni a dobogón, és megtisztelő, és örülök, hogy én lehet Magyarország első egyéni érmese” – nyilatkozott az éremátadó ceremóniát követően a 23 éves sportoló az M4 Sportnak.

A vegyes váltó szombati bronz után második pekingi érmét begyűjtő versenyző beszélt arról is, hogy bátyjával már csak az előtűk álló feladatokra koncentrálnak. „Megvolt a regenerálódás, és készülünk az 1500 méterre – jelentette ki a kétszeres világbajnok. – Nem beszéltünk tíz percnél tovább, de szerintem mindenki le tudta zárni a dolgot, ahogy kellett. Ma úgy keltünk, hogy történt, ami történt, túlléptünk rajta.”

Európai focikörkép

* *Angol Premier Liga, 17. forduló:* Burnley – Watford 0-0; 24. forduló: Newcastle United – Everton 3-1, West Ham United – Watford 1-0. *Az élcsoport:* 1. Manchester City 57 pont/23 mérkőzés, 2. Liverpool 48/22, 3. Chelsea 47/24.

* *Spanyol La Liga, 23. forduló:* Athletic Bilbao – Espanyol 2-1, Betis – Villarreal 0-2, Osasuna – Sevilla 0-0, Celta Vigo – Rayo Vallecano 2-0, FC Barcelona – Atlético Madrid 4-2, Elche – Alavés 3-1, Getafe – Levante 3-0, Valencia – Real Sociedad 0-0, Mallorca – Cádiz 2-1, Real Madrid – Granada 1-0. *Az élcsoport:* 1. Real Madrid 53 pont, 2. Sevilla 47, 3. Betis 40.

* *Olasz Serie A, 24. forduló:* Fiorentina – Lazio 0-3, AS Roma – Genoa 0-0, Atalanta – Cagliari 1-2, Bologna – Empoli 0-0, Venezia – Napoli 0-2, Inter – AC Milan 1-2, Juventus – Hellas Verona 2-0, Sampdoria – Sassuolo 4-0, Udinese – Torino 2-0, Salernitana – Spezia 2-2. *Az élcsoport:* 1. Inter 53 pont/23 mérkőzés, 2. Napoli 52/24 (45-16), 3. AC Milan 52/24 (49-26).

* *Német Bundesliga, 21. forduló:* Bayern München – RB Lipcse 3-2, VfB Stuttgart – Eintracht Frankfurt 2-3, Borussia Dortmund – Bayer Leverkusen 2-5, Augsburg – Union Berlin 2-0, Arminia Bielefeld – Mönchengladbach 1-1, 1. FC Köln – Freiburg 1-0, Mainz – Hoffenheim 2-0, Hertha BSC – Bochum 1-1, Wolfsburg – Greuther Fürth 4-1. *Az élcsoport:* 1. Bayern München 52 pont, 2. Borussia Dortmund 43, 3. Bayer Leverkusen 38.

* *Francia Ligue 1, 23. forduló:* AS Monaco – Lyon 2-0, St. Etienne – Montpellier SC 3-1, Troyes – Metz 0-0, Lorient – Lens 2-0, Nice – Clermont 0-1, Olympique Marseille – Angers 5-2, Lille – Paris St. Germain 1-5, Strasbourg – Nantes 1-0, Reims – Bordeaux 5-0, Stade Rennes – Brest 2-0. *Az élcsoport:* 1. Paris St. Germain 56 pont, 2. Olympique Marseille 43, 3. Nice 42.

A második féldőben megtört a megyesi védelem

Bálint Zsombor

Az aradi vereséget követően szinte kötelező feladat volt a Seps OSK számára a hazai pályán a győzelem a súlyos anyagi gondokkal küzdő Medgyesi Gaz Metan ellen, kedden, a labdarúgó 1. liga 25. fordulójában.

A siker a második féldőben jött össze, miután már az első játékrészben is hatalmas fölényben játszott a házigazda. Mivel azonban a gól hosszú ideig nem akart összejönni, a teljesítmény kettős szemüvegen is nézhető. Az optimista változatot Diószegi László klubtulajdonos fogalmazta meg, aki azt emelte ki, hogy csapata úgy szerzett magabiztos győzelmet, hogy az ellenfél egyszer sem rúgott kapura. Nem lehet azonban nem észrevenni, hogy a Seps OSK az ellenfél 20 méteréig kiválóan passzolgat, ott azonban a legtöbbször elfogy az ihlet, és sokszor az egyéni képességek sem tűnnek elegendőnek.

Mindjárt az elején feltűnt, hogy az Aradon súlyosan hibázók közül

Luckassen kikerült a kezdőből (cseréként sem lépett pályára), Fofana pedig a kispadra sem ülhetett le. Egyébként Cristiano Bergodi sokkal kevesebbszer változtat a kezdőcsapaton, mint elődje, Leo Grozavu tette. Mindenesetre most csupa támadó szellemű középpályással kezdett, és az OSK rögtön az elején elbirtokolta a labdát, miközben a Gaz Metan a felpályát csak ritkán és nehezen lépte át. Hiába azonban a tetszetős adogatójáték a felpályán, a tudomány elfogyni látszott az ellenfél tizenhatosánál, ahol a beszorult vendégvédelem rendszeresen kivágta a játékszert, még mielőtt veszélyessé vált volna az akció!

Az első féldőben néhány lehetőséget azért feljegyeztünk. A 15. percben Eder rövid sarokra tartó kapáslövését Buzbuchi szögletre ütötte, a 29. percben Bärbut az ötös és az alapvonal találkozásától a gólvonal elé passzolt, ott azonban csak egy védőt talált. A 33. percben Tudorie perditése a helyén találta a megyesi kapust, négy perccel ké-

sőbb ugyanó célozta meg fejjel Buzbuchi.

A nyögvenyelős első féldő után Medgyes kissé nagyobb bátorságra kapott, küljebb merészkedett, és ez lett a vesztesége. Miután az 57. percben Aganović perditését Buzbuchi valahol a kapufa tövében állította meg (csak a gólvonal-technológia mondhatta volna meg, hogy a labda áthaladt-e a vonalon vagy sem), Eder lapos lövése pedig nem volt elég helyezett, a 64. percben megtört a jég: Ștefănescu betört a bal oldalon, a hosszú sarokra érkező Tudorie elé talált, a menteni próbáló Horj pedig saját kapujába küldte a labdát (1-0). A gól után a Gaz Metan első és egyetlen lehetőségét Trif hagyta ki a 70. percben, de lövése elsuhant a kapu jobb felső sarka mellett, és az OSK egy ellentámadás során kettőre növelte az előnyt: Ștefănescu kiugrasztotta a védők között Achahbart, aki a labdával megtalálta a bal oldalon érkező Tudorie-t, a téli szünetben érkezett csatár pedig, aki először kapott helyet a kezdőcsapaton, megszerezte első gólját: lapo-

san a hosszú sarokba lőtt (2-0). Lehetett volna 3-0 is, de a 90+1. percben Damașcan közeli lövésébe beleért Buzbuchi, és a labdát a kapuba küldő Askovszki már lesen állt.

Az OSK-nak nincs sok ideje ün-

nepelni, hiszen már pénteken ismét pályára lép: a zárt kapus mérkőzésre ítélt Rapid 1923 Mioveni-ben fogadja a háromszéki alakulatot. Ha pedig sikerül egy újabb győzelmet szerezni, akkor talán ismét lehet számolgatni.

Fotó: a Seps OSK közösségi oldala

Jegyzőkönyv

Labdarúgó 1. liga, 25. forduló: *Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Medgyesi Gaz Metan 2-0 (0-0)*

Sepsiszentgyörgy, Seps OSK-stadion. Vezette: Andrei Chivulete (Bukarest) – Vladimir Urzică (Karácsonkő), Andrei Constantinescu (Bukarest). Tartalék: Rareș Vidican (Szatmárnémeti). Ellenőr: Marian Salomir (Kolozsvár).

Gólszerzők: Horj (64 – öngól), Tudorie (81.). Sárga lap: Morar (30.), Junior (35.), Horj (45+1.).

Seps OSK: Niczuly – Dimitrov, Ninaj, Mitrea, Dumitrescu, Eder (82. Păun), Achahbar (86. Vașvari), Aganović, Bärbut (82. Askovszki), Tudorie (82. Damașcan), Ștefănescu (86. Golofca).

Gaz Metan: Buzbuchi – Moura, Youri, Horj (75. Matricardi), Dobrescu, Lixandru, Junior, Grădinaru (75. Șteau), Morar, Trif (75. Gașpar), Irobiso.

Eredményjelző

* *1. liga, 24. forduló:* Botosáni FC – Bukaresti Dinamo 1948 4-0; 25. forduló: Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Medgyesi Gaz Metan 2-0, Kolozsvári CFR 1907 – Aradi UTA 0-0, FC Voluntari – Bukaresti Rapid 0-0.

* *Magyar Kupa, nyolcaddöntő:* Szeged-Csanád Grosics Akadémia (NB II) – MOL Fehérvár FC 0-3, Újpest FC – Kisvárdai Master Good 2-1, Ceglédi VSE (NB III) – Kolorcity Kazincbarcika SC (NB III) 0-1.

Az 1. liga állása

1. CFR 1907	24	19	3	2	37-13	60
2. FCSB	24	15	7	2	46-22	52
3. Voluntari	24	12	6	6	28-21	42
4. Botosán	24	10	11	3	27-20	41
5. CSU Craiova	24	10	6	8	39-27	36
6. Farul	23	10	5	8	26-16	35
7. Rapid 1923	24	8	10	6	28-24	34
8. CFC Argeș	24	10	4	10	22-20	34
9. UTA	24	7	10	7	19-17	31
10. Seps OSK	24	6	11	7	24-21	29
11. Târgoviște	24	6	9	9	14-17	27
12. Mioveni	24	6	8	10	16-28	26
13. Medgyes	24	6	6	12	20-29	24
14. U 1948 Craiova	24	5	8	11	20-26	23
15. Dinamo 1948	24	3	3	18	16-52	12
16. Clinceni	23	2	5	16	16-45	11

Eurobarométer:

Az EP egyik legfontosabb feladata a demokrácia védelme

A Covid-19-járvány idején erősödött az uniós, különösen az EP támogatottsága. Ez derül ki a kedden nyilvánosságra hozott Eurobarométer kutatásból. A felmérést az Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodája juttatta el szerkesztőségünkbe.

Mózes Edith

Eszerint a válaszadók 32 százaléka a legfontosabb megvédendő európai értéknek a demokráciát tartja. Ezt követi 27 százalékkal a szólás- és véleménynyilvánítás szabadsága, 25 százalékkal pedig az emberi jogok védelme az EU-ban és a világon.

Legfontosabb szakpolitikai feladatnak a megkérdezettek a közegészségügyet (42 százalék), a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni fellépést (40 százalék) és a klímaváltozás elleni harcot (39 százalék) nevezték. Ugyanakkor az uniós polgárok 58 százaléka szeretné, ha a Parlament a jövőben fontosabb szerephez jutna.

Probléma a növekvő szélsőséges, a dezinformáció terjedése és a jogállamiság gyengülése

Ez az értékelés egybecseng a legutóbbi, *Európa jövője* című kutatás eredményeivel, amelyet az Európai Parlament és a Bizottság 2022 januárjában ismertetett. Abban a kutatásban tíz különböző európai egyetértett azzal, hogy az uniós belső demokrácia erősítése terén van még tennivaló.

A mostani kutatás eredménye azt mutatja, hogy 11 tagállam (Svédország, Németország, Finnország, Olaszország, Dánia, Ausztria, Luxemburg, Málta, Len-

yelország, Csehország és Magyarország) polgárai szerint a Parlament legfontosabb feladata a demokrácia védelme.

A mozgás szabadságát, valamint a nemzeti identitás, kultúra és hagyományok tiszteletét a magyar válaszadók 20 százaléka tartotta fontosnak, szemben az uniós 14-16 százalékkal. A női-férfi egyenjogúságot a magyar válaszadók csupán 15 százaléka tartotta kiemelten fontos területnek (szemben az uniós 24 százalékkal), míg a jogállamiság védelmét közel azonos 22-21 százalékban tartotta fontosnak az uniós átlag, illetve a magyar válaszadó.

Legfontosabb európai érték a demokrácia védelme

Roberta Metsola, az Európai Parlament elnöke üdvözölte a kutatás eredményeit. „Ahogyan azt a polgárok – joggal – kinyilvánították: a legfontosabb, mindenképp álló európai érték a demokrácia védelme. Nem ringathatjuk magunkat abban a hitben, hogy a demokrácia minden körülmények között adott; a szélsőséges, az autoriter rezsimek és a nacionalizmus mind egyre erősödő fenyegetést jelentenek közös európai projektünkre.”

Összeségében az európai polgárok a közegészségügyet tekintik az EP által kezelendő legfontosabb szakpolitikai területnek (42 százalék). Ezt szorosan követi a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem (39 százalék). A fiatalok számára az EU-átlagot tekintve a klímaváltozás elleni küzdelem az EP legfontosabb feladata.

Továbbra is magas az érdeklődés az EU munkája iránt

A kutatás szerint a válaszadók 43 százalékát leginkább az uniós források konk-

rét elköltésére vonatkozó információ érdeklí. Az uniós jogalkotás tagállami hatása a polgárok 30 százaléka szerint szintén érdekes téma, 29-29 százalékuk pedig saját európai parlamenti képviselőik munkája és a Covid-19-pandémia leküzdésére tett uniós intézkedések iránt is érdeklődik.

Az Európai Parlament szerint az uniós helyreállítási alap forrásainak szétosztását átlátható, jóváhagyott, az alapvető demokratikus elvek tiszteletén nyugvó, transzparens és folyamatosan ellenőrzött tervekhez kell kötni.

Megnövekedett az EU és különösen az EP támogatottsága

Az EU és különösen az EP támogatottsága a Covid-19-járvány alatt jelentősen megnövekedett. Az uniós polgárok nagy többsége (58 százalékuk) a jövőben aktívabb szerepet szánna a Parlamentnek. 2015 óta 12 százalékkal nőtt azoknak a száma, akik pozitívan vélekednek az EP-ről. Ez az arány jelenleg 36 százalékon áll. A válaszadók 45 százaléka semleges gondolkodik az EP-ről, és csak 17 százaléuk vélekedik negatívan. Az EP pozitív megítélését a legutóbbi, bizottsági Eurobarométer is megerősíti: az uniós polgárok az intézmények közül az EP-ben bíznak leginkább.

Az uniós polgárok nagy többsége (62 százalékuk) saját országuk uniós tagságát jó dolognak tartja. Ez a pozitív vélemény a 2007 óta elért legmagasabb eredmény. A válaszadók közel háromnegyede (72 százalék) szerint az országuk profitált az EU-tagságból, és nagy részük, 63% optimista az uniós jövőjével kapcsolatban.

Toplista

a legtöbb visszaélést elkövető román intézményekről

A kormány áll az első helyen a legtöbb visszaélést elkövető romániai intézmények listáján. Az adatok az állampolgárokat az állam visszaéléseitől védő alapítvány (FACIAS) által készített Légy tájékozott, ne bántalmazott! című kérdőívben jelennek meg.

39,4 százalékkal a kormány és az országos katasztrófavédelmi testület áll az első helyen. A második helyen a bíróságok és az ügyészségek állnak 16,7 százalékos aránnyal.

A polgármesteri hivatalokban történt visszaélésekről a megkérdezettek több mint 10%-a számolt be, 9,8%-uk említette a román rendőrséget, és csaknem 7%-uk az Adó- és Pénzügyi Hivatalnál történt visszaéléseket.

Az emberek 6,5 százaléka szerint az Egészségügyi Minisztérium alkalmazottai is szabálytalanul jártak el, de az állami nyugdíjpénztáraknál is történtek ilyen események, a kérdőívben részt vevők 3,7%-a számolt be visszaélésekről.

A FACIAS-felmérés eredményei szerint az állami intézményekben elkövetett szabálytalanságok miatt a legkevésbé panasz a szociális és gyermekvédelmi igazgatóságokra és a Munkaügyi Minisztériumra volt.

A Légy tájékozott, ne bántalmazott! projektben kiadott kérdőívre válaszolók csaknem 47%-a állítja, hogy élete során hatszor volt állami intézmény által elkövetett visszaélés áldozata. A résztvevők 26%-a pedig azt mondja, hogy hétnél többször bántalmazták. Ami azt jelenti, hogy a megkérdezettek 73%-a volt állami intézményekben elkövetett visszaélés áldozata. (mózes)

Nemzetközi együttműködések a Sapia EMTE Kolozsvári Karán

Három ERASMUS+ projekten dolgoznak párhuzamosan a Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Tanulmányok Tanszék oktatói: a kutatásmenedzser témájú foRMAtion projekt, az EU biztonságáról és fenntarthatóságáról szóló EUSecure projekt, valamint a kisebbségi nyelvhasználatot megcélzó Listen projekt.

foRMAtion projekt – kutatási menedzser mint szakma az EU-ban: fogalmak, eszközök és gyakorlat

Az elmúlt időszakban igencsak kiéleződött az Európai Unió kutatási és innovációs alapjairól folyó verseny, és egyre nagyobb igény mutatkozik az egyetemeken, kutatási intézményekben és más, kutatással foglalkozó intézményekben és szervezetekben a kutatási pályázatok menedzseri feladatait felvállaló, jól képzett szakemberekre. Ez a felismerés hívta életre azt a nemzetközi konzorciumot, amelynek célja egy olyan képzési modul kidolgozása, amely könnyedén beépíthető bármely egyetem képzési kínálatába, ezáltal biztosítva az egyetemi hallgatók számára azt a lehetőséget, hogy képzett szakemberként a jövőben kutatási projekteket, kutatóintézetek menedzseri és adminisztrációs feladatait a lehető legmagasabb szinten lássák el. A képzési modul kidolgozását és fejlesztését, annak az oktatási folyamatban való tesztelését és a visszajelzések alapján történő korrigálását egy nyolctagú nemzetközi konzorcium vállalta magára. Ennek tagjai: Hétfő Kutatóintézet (Budapest), Corvinus Egyetem (Buda-

pest), Institute of Studies for the Integration of Systems (ISSINOVA, Róma), Agency for the Promotion of European Research (APRE, Róma), Sociedade Portuguesa de Inovação (SPI, Porto), Universidade NOVA de Lisboa (Lisszabon), The Slovenian Forestry Institute (SFI, Ljubljana), Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (Kolozsvár).

Lezárult a képzés első éve, a Sapientia tíz hallgató végezte el a teljes kurzust, hasonló számokat lehet tapasztalni a lisszaboni NOVA Egyetemen és a budapesti Corvinuson is. Jelenleg a tananyagok az oktatás alatti oktatói és hallgatói tapasztalatok és visszajelzések szerinti korrigálása, fejlesztése zajlik.

A nyár folyamán sor kerül a képzésben részt vett hallgatók számára szervezett mentorálási programra, melyre minden felsőoktatási intézmény két hallgatójának van lehetősége elmenni, hogy az elméleti tudást gyakorlati tapasztalatszerzéssel is kiegészíthesse egy szakmai szervezeti környezetben. A Sapientia hallgatói közül az egyik Budapesten, a másik Ljubljánban lesz gyakoronok.

Középtávú céljaink, hogy a kifejlesztett tananyagot beépíthessük a Sapientia EMTE képzési kínálatába, valamint hogy a tananyagfejlesztés és az ezzel párhuzamosan zajló kutatás egy közpolitikai javaslattétel alapját kell képeznie: a kutatási menedzser és adminisztrátor (Research Manager and Administrator) mint szakma hivatalos elismerése Romániában. A projektben részt vesz: Szenkovics

Dezső (programkoordinátor, szakértő), Török Ferenc és Szabó Árpád (oktatók).

EUSecure projekt – Szimulációval támogatott felsőoktatási intézmény szintű, masszív nyílt online tanfolyam

A projekt célja, hogy felhívja a fiatalok figyelmét a felmerülő biztonsági kihívásokra, és felkészítse a következő értelmiségi generációt a megfelelő döntéshozatalra. Több különböző kutatási cél és elvárt eredmény megfogalmazása között az egyik legfontosabb egy összefüggő, az európai biztonságot több aspektusból tárgyaló tananyag megfogalmazása és ennek bevezetése az egyetemeken tantárgycsomagjába.

Az EUSecure SimMOOC egy sor online és kevert modulból áll, amelyek egy kiválasztott biztonsági/fenntarthatósági kérdésre összpontosítanak, és egy részvételen alapuló és kiterjedt szimulációs gyakorlattal fejeződik be, amelyet speciálisan képzett személyzet moderál. A kurzus akkreditált, szabadon választható tantárgyként jelenik meg a részt vevő egyetemeken tanterveiben szimulációval támogatott tömeges, nyílt online kurzusként. Összeségében mintegy 2000 diák, tanár és egyéb érintett vesz részt a projektben.

A projekt több, az EU biztonság kérdésköréhez kapcsolódó témakört párhuzamosan és összefüggéseiben vizsgáló kutatási egységet tartalmaz. Például: az EU stratégiai autonómiaja egy multipoláris világban; Nemzetközi kormányzás. Multilaterális intézmények, nemzetközi közjog és adminisztrációs lehetőségek; Cyberbiztonság és a mestersé-

ges intelligencia veszélyei (etikai, jogi, technológiai, döntéshozásban megjelenő veszélyek; Fenntartható fejlődés, környezetbiztonság és klímaváltozás; Pandémiamentésment stb.

A konzorcium tagjai: Ludovika Nemzeti Közszerződési Egyetem (Budapest), Fernando Pessoa Egyetem (Porto), Piracusi Egyetem, Salentói Egyetem (Lecce), Sapientia EMTE (Kolozsvár).

A projektben részt vesz: Tonk Márton (tudományos koordinátor), Török Ferenc (projektmenedzser), Sántha Ágnes, Szilveszter Szabolcs és Bíró Enikő (tudományos munkatársak).

Listen projekt

A Listen (Nyelvi önérvényesítés kisebbségi beszélők számára) Erasmus-projekt 2019 szeptemberében indult; ebben a Sapientia Kolozsvári Kara több nemzetközi partnerrel dolgozik együtt, köztük a Valenciai Egyetemen, az ELEN-nel (European Language Equality Network), a frízöldi Afükkel, az ír nyelvű közösség Conradh na Gaeilge demokratikus fórumával, Wales nyelvtervezési szervezetével (IATH), valamint az olaszországi CNR-ILC kutatóintézetével.

A Listen projekt célja egy olyan képzési módszertan kidolgozása, amely által a kisebbségi beszélők megtanulhatják, hogyan változtatásnak a nyelvi viselkedésükön, illetve a szorongást legyőzve hogyan válhatnak anyanyelvük magabiztos használóivá. Erről bővebb információ a projekt honlapján olvasható.

A projekt keretében az egyetem Kolozsvári Kara olyan animációk

elkészítését vállalta fel, melyek a készülő MOOC online kurzus részét képezik. Az első elkészült animáció több célt is szolgál: felhívja az erdélyi magyarok figyelmét a tudatos nyelvhasználatra és az anyanyelvi kommunikáció fontosságára, rövid, tömör formában összefoglalja a nyelvi önérvényesítés lényegét, emellett pedig ráirányítja a figyelmet a Listen projekt célkitűzéseire.

A projektcsapat kezdeményezett továbbá egy rövid kérdőívet, amely által olyan történeteket szeretne összegyűjteni, melyekben a kisebbségi beszélők beszámolnak arról, hogy hogyan sikerül asszertívan használniuk anyanyelvüket olyan helyzetekben, amikor egyébként hajlamosak lennének a többségi nyelvet választani. Számos ilyen helyzetet ismerünk: például amikor egy társaságban többségi beszélők is jelen vannak, üzletben, ügyintézés során, vagy amikor egy idegen személyről nem tudják eldönteni, hogy beszél-e a kisebbségi nyelvet.

Az összegyűjtött történetek adalékul szolgálnak annak megértéséhez, hogy a kisebbségi beszélők, köztük az erdélyi magyarok milyen kihívásokkal szembesülnek anyanyelvük használata során, milyen sikerélményeik vagy kétségeik vannak. Emellett betekintést lehet nyerni más országok, régiók kisebbségi beszélőinek tapasztalataiba is. Az eddig beérkezett történetek a honlapon olvashatók.

A projektben részt vesz Toró Tibor projektmenedzser és Kassay Réka szakmai tanácsadó.

Egy jó év **KEDVEZMÉNYEKKEL**
kezdődik!

20% kedvezmény **szemüvegkeretekre** és
napszemüvegekre!

Részletek az üzletekben!

MAROSVÁSÁRHELY
(KÖZPONT)

P-ȚA MĂRĂȘEȘTI, NR. 21.
0733 553 976

MAROSVÁSÁRHELY
(TUDOR)

(CART. TUDOR)
B-DUL 1 DEC. 1918, NR. 126.
0755 088 379

MAROSLUDAS

STR. B-DUL 1 DEC. 1918.NR. 7.
0735 786 853

MEDGYES

STR. POMPIERILOR NR. 4.
0735 830 678

NYÁRÁDSZEREDA

STR. POMPIERILOR, NR. 1.
0733 553 973

SZÁSZRÉGEN
(CARDINAL)

STR. CARDINAL ALEXANDRU
TODEA, NR. 25/A
0728 908 856

DICSŐSZENTMÁRTON

STR. VICTORIEI, NR. 21.
0736 386 353

SZÁSZRÉGEN
(LIBERTĂȚII)

B-DUL LIBERTĂȚII 12/2
0733 553 971

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapból származó összeggel februárra, ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére! Ehhez szükséges küldőpapír a családvorostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között.

Várjuk Önöket!

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Harsányi Zsolt
Sacra Corona

Harsányi Zsolt
Ecce Homo

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM

106,8 FM

1323 AM

MINDEN HÉTKÖZNAP
18:20

www.radiogaga.ro

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás

– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

RexoGold

a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

*A szövegben látható termékek csak szemléltető jellegűek